

وب سایت استاد موسوی

تاریخ روز: ۰۷/ ۰۴/ ۱۳۹۷

تاریخ ثبت: ۰۱ تیر ۱۳۹۵

عنوان: شیخ انصاری (تابش دوم)

«بسمه تعالی»

شیخ انصاری (تابش دوم)

همان گونه که در مقاله قبلی بیان شد تشیع ایران و توابع و عموم شیعیان آن روز از شیخ انصاری (اعلی ا... مقامه) تقلید می کردند. و عظمت و شکوه علمی یعنی شکوه علم اصول، شکوه فقه و سایر علوم که در این مورد لازم بود در حد نهایت در قبضه فکری معظم له جای داشت. و هم اکنون که آغاز قرن 15 هجری است عموم حوزه های علمیه امامیه (تشیع) پایان سطح را از مکاسب و فرائد الاصول شیخ انصاری در مرحله متن دروس حوزه های علمیه بهره وری می نمایند. و اصول و فقه شخص این بزرگ انسان همچنان محکم و استوار به بهترین وجه تدریس می شد و می شود و هر آن کس از این حوزه دانسته سر برآورد به بالاترین مدارک فقهی و اصولی گام نهاده و برهمگان لازم است از اشراقات علمی وی بهره ور شوند.

برای این که این گفته ها اندکی روشن آید باید به آغاز زعامت شیخ انصاری توجه شود:

قبل از شخصیت ایشان شیخ محمد حسن صاحب جواهر تا سال 1266 هجری زعامت حوزه را برعهده داشتند. شیخ محمد حسن در روزهای اواخر زندگی دستور داد مجلسی تشکیل شود تمامی علمای تراز اول نجف در آن شرکت جویند، همه آمدند ولی شیخ مرتضی نبود.

صاحب جواهر نگاهی افکند به اطراف، در همان حالت کسالت یا در لحظه رحلت بسوی إله و فرمود: **شیخ مرتضی کجاست؟

گفتند: ندانیم، شیخ فرمود: جستجو نمایید ببینید کجاست؟

پس از جستجوی دریافتند در حریم حرم مولا علی(علیه الصلاة و السلام) است، رو به قبله ایستاده و برای شفای صاحب جواهر دعا می کند و بنا به بعضی از روایت ها مضمون دعایش این است:

بارخدایا عمر من را بگیر و بر استاد افزون گردان!

پس از اتمام دعا، او را به بالین صاحب جواهر نشانند دستش را گرفت و بر بالای قلب خود نهاد و گفت:

الآن طابت لی الموت

{ بیننده! می دانید این جمله چه مفهوم دارد یا نه؟! }

گو این که در سینه این آئینه حروفی منقوش می شود و شما به احتمالی با اندک توجه از او عبور کنید... نه، این گونه نیست زیرا این بیان حکایت از آن دارد که بار زعامت حوزه علمیه آنقدر وزن سنگش گران و پربهاست که آرامش را از صاحب جواهر در لحظه مرگ به یغما برده بود و وی را به بیان حال و مقال واداشت، اینگونه گفت:

«ندانم پس از من چه ها بر حوزه خواهد شد؟»

آیا رفتار متن حوزه با رضایت مولانا حجت بن الحسن (ارواح العالمین له الفداء) همراه خواهد بود؟!

که إن شاء... آن خواهد شد، ولی اضطراب از آن من است. این که گفتم الآن طابت لی الموت همه آن گران سنگی هایی که به دوش من فروریخته بود به تو (شیخ مرتضی) انتقالش می دهم زیرا ترا از هر جهت شایسته در این وادی یافتم، «طابت» برایم حاصل شد، که زبانم بر این آرامش مفر گشت. معنی جمله آن است:

«هم اکنون مرگ بر من گواراست»

و سپس به حاضرین فرمود: «هذا مرجعکم من بعدی»

این بزرگ انسان پس از من مرجع شما خواهد بود.

و سپس به شیخ این جمله را گفت:

«فإن الشريعة سمحة سهلة»

تو هم از احتیاط خود کم نه، زیرا دین مقدس اسلام دین حقیقی حق و آسان است. یعنی مشکل ها را از این دین باید فروریخت.

(ناگفته نماند که این گفته از صاحب جواهر برای احتیاط فراوان ایشان بود، زیرا اگر یادتان باشد آنگاه که به اصرار شخص ایشان و میرزای بزرگ (بیانش در زمان گذشته ایراد گشت) نامه ای به سعید العلماء و سپس به خدمت آن دگر شرفیاب شدند).

پس از این که اعلامیت را در خود به طور وضوح یافتند مصمم شدند زعامت را برای این امر خطیر و بزرگ بر عهده گیرند شیوه دیگری را گزیدند و آن شیوه آن است که به شهود ولایت یعنی حضور مولا علی (علیه الصلاة والسلام) شرفیاب شد و این بیان را ایراد نمود:

«بار خدایا در حضور این ثقل و مرکز ولایت یعنی امیرالمومنین علی(ع) از تو می خواهم که در دوران زعامت از لغزش و خطا حفظم فرمایی»
و دیگر امر زعامت طی شد...

لذا پس از درگذشت صاحب جواهر یعنی از سال 1266 تا 1281 هجری قمری یعنی 15 سال تمام ریاست حوزه علمیه بر دوش شیخ مرتضی انصاری شد.

از آنجا بود که او برای امر معاش زندگی به حد نهایت کشیده شد که گویند روزی یکی از دختران ایشان کوچک بود تب او را عارض شده بود، مادرش منشی شیخ را که نامش ملارحمت... بود به نزد شیخ فرستاد که چند درهم فرا گیرد تا اناری بخرند و آبش را به او بدهند تبش فروکش کند (این شیوه در آن زمان رایج بود).

شیخ نپرداختند بار دگر درخواست این رقم شد، باز هم شیخ نپرداختند زیرا پولها یا جوهی که در نزد ایشان بود از سهم مبارک امام (علیه السلام) بود و برای استفاده شخصی سخت در احتیاط بودند. تا سه مرتبه این عمل یعنی درخواست چند درهم تکرار گشت، بار سوم جمله ای که سراسر آن جمله پر از خشم بود برای همسرش پیغام دادند که بجای نوشیدن آب انار او را پای شوری کنید تا تبش فرود آید!!

چگونه حضرت شیخ انصاری در احتیاط این مراحل بود؟

برای مثال نکاتی ابراز خواهیم داشت، منتظر باشید .